

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 15 lipca 2014 r. pełnomocnik wnioskodawczyni K. B. wniósł o:

- 1) ustalenie, iż w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika postępowania B. B. (1) wchodzi prawo własności do lokalu mieszkalnego, położonego w K. przy ul. (...), gmina K., województwo (...), o powierzchni użytkowej (...) m⁽²⁾, wraz z przynależną piwnicą o powierzchni 8 m⁽²⁾, dla której prowadzona jest w Sądzie Rejonowym w S. IV Wydział Ksiąg Wieczystych księga wieczysta o numerze (...), oraz związany z lokalem udział w wysokości (...) części w prawie współwłasności działki oznaczonej numerem geodezyjnym (...), o powierzchni (...) m⁽²⁾, na której położony jest przedmiotowy budynek wielorodzinny, dla której prowadzona jest w Sądzie Rejonowym w S. IV Wydział Ksiąg Wieczystych księga wieczysta o numerze (...) – o wartości 80.000,00 zł,
- 2) ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym w stosunku: 100 % dla wnioskodawczyni K. B., o % dla uczestnika postępowania B. B. (1),
- 3) dokonanie podziału majątku wspólnego poprzez przyznanie na wyłączną własność wnioskodawczyni prawa własności lokalu wskazanego w punkcie I petitum wniosku – bez spłat i dopłat na rzecz uczestnika postępowania B. B. (1),
- 4) ustalenie, iż wnioskodawczyni poniosła z majątku osobistego na majątek wspólny nakłady w wysokości 12.828,40 zł tytułem opłat czynszowych (od dnia ustania małżeństwa, tj. od dnia 31 stycznia 2013 r.), spłaty zadłużenia hipotecznego oraz ustalenie obowiązku spłat po stronie uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwoty stanowiącej równowartość 1/2 tychże nakładów,
- 5) w przypadku, gdyby Sąd uznał, iż niezasadnym jest ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym – o zaliczenie na poczet ewentualnej spłaty na rzecz uczestnika postępowania kwoty stanowiącej równowartość 1/2 nakładów poniesionych przez wnioskodawczynię na majątek wspólny (opłaty czynszowe od dnia ustania małżeństwa, tj. od dnia 30 stycznia 2013 r., do dnia złożenia wniosku), tj. kwoty 6.414,20 zł,
- 6) nakazanie uczestnikowi postępowania B. B. (1), aby opuścił i wydał wnioskodawczyni przedmiot własności, tj. lokal mieszkalny wskazany w punkcie I petitum wniosku – w terminie jednego miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w niniejszej sprawie.

Pełnomocnik wnioskodawczyni domagał się ponadto obciążenia uczestnika postępowania obowiązkiem zwrotu na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania, w tym i kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W piśmie procesowym opatrzonym datą 31 sierpnia 2015 r. pełnomocnik wnioskodawczyni podtrzymał żądanie zamieszczone w punkcie I petitum – oznaczając jednocześnie wartość opisanego tam prawa majątkowego na kwotę 60.620,00 zł (zgodnie z opinią sądową znajdującą się w aktach sprawy). Wniósł nadto ustalenie, iż wnioskodawczyni poniosła z majątku osobistego na majątek wspólny nakłady w wysokości 13.398,40 zł tytułem opłat czynszowych (od dnia ustania małżeństwa, tj. od dnia 31 stycznia 2013 r.), spłaty zadłużenia hipotecznego oraz ustalenie obowiązku spłat po stronie uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwoty stanowiącej równowartość 1/2 tychże nakładów i ich rozliczenie, a w przypadku, gdyby Sąd uznał, iż niezasadnym jest ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym – o zaliczenie na poczet ewentualnej spłaty na rzecz uczestnika postępowania kwoty stanowiącej równowartość 1/2 nakładów poniesionych przez wnioskodawczynię na majątek wspólny (opłaty czynszowe od dnia ustania małżeństwa, tj. od dnia 30 stycznia 2013 r., do dnia złożenia wniosku), tj. kwoty 13.398,40 zł.

B. B. (1) w toku całego postępowania nie zajął stanowiska co do jego przedmiotu.

Sąd ustalił, co następuje:

K. B.z domu P.i B. B. (1)zawarli związek małżeński w dniu 11 lipca 1992 r. i z tą datą powstała między nimi z mocy ustawy wspólność majątkowa obejmująca ich dorobek [dowód: wyrok Sądu Okręgowego w B., wydany w sprawie z powództwa K. B.przeciwko B. B. (1)o rozwód (sygn. akt I C (...)) – k. 25]. Istniejący między małżonkami ustrój wspólności ustawowej, powstały z mocy prawa z chwilą zawarcia małżeństwa, ustał z dniem 31 sierpnia 2012 r., tj. z datą uprawomocnienia się wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy w B. w dniu 9 sierpnia 2012 r., rozwiązującego przez rozwód związek małżeński K. B.z domu P.i B. B. (1), zawarty w dniu 11 lipca 1992 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w K.i zarejestrowany w księdze małżeństw za numerem (...)- bez orzekania o winie [dowód: wyrok Sądu Okręgowego w B., wydany w sprawie z powództwa K. B.przeciwko B. B. (1)o rozwód (sygn. akt I C (...)) – k. 25].

W drodze umowy ustanowienia odrębnej własności lokalu, umowy sprzedaży oraz ustanowienia hipoteki, zawartej w formie aktu notarialnego w dniu 31 grudnia 2003 r. pomiędzy Agencją Nieruchomości Rolnych a B. B. (1) i K. B., zainteresowani nabyli – po uprzednim ustanowieniu odrębnej własności samodzielnego lokalu – własność lokalu mieszkalnego oznaczonego numerem (...), składającego się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki i korytarza, o łącznej powierzchni użytkowej (...) m^(2), wraz z przynależną piwnicą o powierzchni 8 m^(2), usytuowanego na parterze budynku wielomieszkaniowego oznaczonego numerem porządkowym (...), posadowionego w K. przy ul. (...), oraz związany z prawem własności lokalu udział w wysokości (...) części w prawie współwłasności działki oznaczonej numerem geodezyjnym (...), o powierzchni (...) m^(2), na której położony jest przedmiotowy dom, wraz z udziałem w wysokości (...) części w prawie własności wspólnych części budynku i urządzeń pozostałych po wydzieleniu lokalu, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali (dowód: wypis z aktu notarialnego, sporządzonego w dniu 31 grudnia 2003 r. w Kancelarii Notarialnej L. N. w S. za numerem Repertorium A (...) ; k. 24-28; wydruk treści księgi wieczystej o numerze (...), wedle stanu z dnia 12 czerwca 2014 r., prowadzonej przez IV Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w S. – k. 36-40; wydruk treści księgi wieczystej o numerze (...), wedle stanu z dnia 6 czerwca 2014 r., prowadzonej przez IV Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w S. – k. 29-35).

Na nieruchomości lokalowej stanowiącej własność zainteresowanych do dnia 9 lipca 2014 r. była ustanowiona hipoteka umowna zwykła w wysokości 3.200,00 zł – z tytułu niezapłaconej części ceny za lokal mieszkalny wraz z odsetkami (dowód: wypis z aktu notarialnego, sporządzonego w dniu 31 grudnia 2003 r. w Kancelarii Notarialnej L. N. w S. za numerem Repertorium A (...) – k. 24-28; zawiadomienie o wpisie dokonany w dniu 9 lipca 2014 r. w księdze wieczystej o numerze (...), prowadzonej przez IV Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w S. – k. 8).

Również i pozostała część ceny sprzedaży lokalu została uiszczona na rzecz sprzedawcy przez wnioskodawczynię – ze środków uzyskanych przez w zamian za świadczoną poza granicami kraju pracę (dowód: zeznania złożone przez świadków: L. W. – k. 110-112), G. B. – k. 112-113, T. Z. – k. 113-114, M. P. – k. 114-115; zeznanie złożone przez wnioskodawczynię w charakterze strony na rozprawie wyznaczonej na dzień 28 października 2015 r. – k. 185, 00:03:00-00:10:03).

Zadłużenie wynikające z tytułu niezapłaconej części ceny za lokal mieszkalny wraz z odsetkami zostało spłacone przez wnioskodawczynię (dowód: Zgoda na wykreślenie hipoteki z dnia 5 maja 2014 r., pochodząca od Zastępcy Dyrektora Terenowego w O.Agencji (...) – k. 9; zawiadomienie o wpisie dokonany w dniu 9 lipca 2014 r. w księdze wieczystej o numerze (...), prowadzonej przez IV Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w S. – k. 8; zeznanie złożone przez wnioskodawczynię w charakterze strony na rozprawie wyznaczonej na dzień 28 października 2015 r. – k. 185, 00:03:00-00:10:03).

Przedmiotową nieruchomość do dnia 1 kwietnia 2014 r. obciążał dług wynikający z konieczności utrzymania lokalu opisanego szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia – w wysokości 8.782,40 zł; dług ten spłaciła wnioskodawczyni K. B. spłaciła ze swojego majątku osobistego – już po ustaniu wspólności ustawowej (dowód: zaświadczenie pochodzące ze Spółdzielni w K. „(...)”, wystawione w dniu 19 sierpnia 2015 r. – k. 173; zeznania złożone przez świadków: L. W. – k. 110-112, G. B. – k. 112-113, T. Z. – k. 113-114, M. P. – k. 114-115 i B. P. – k. 127 verte; zeznanie złożone przez wnioskodawczynię w charakterze strony na rozprawie wyznaczonej na dzień 28 października 2015 r. – k. 185, 00:03:00-00:10:03).

Już po ustaniu wspólności ustawowej wnioskodawczyni K. B. poniosła ze swojego majątku osobistego wydatki związane z utrzymaniem lokalu opisanego szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia – w wysokości 4.616,00 zł (dowód: zaświadczenie pochodzące ze Spółdzielni w K. „(...)”, wystawione w dniu 19 sierpnia 2015 r. – k. 173; zeznania złożone przez świadków: L. W. – k. 110-112, G. B. – k. 112-113, T. Z. – k. 113-114, M. P. – k. 114-115 i B. P. – k. 127 verte; zeznanie złożone przez wnioskodawczynię w charakterze strony na rozprawie wyznaczonej na dzień 28 października 2015 r. – k. 185, 00:03:00-00:10:03).

Zainteresowani z małżeństwa posiadają trójkę dzieci: córkę E. B.– urodzoną w dniu (...), córkę J. B.– urodzoną w dniu (...)i syna M. B.– urodzonego w dniu (...)[dowód: wyrok Sądu Okręgowego w B., wydany w sprawie z powództwa K. B.przeciwko B. B. (1)o rozwód (sygn. akt I C (...)) – k. 25; fakty niesporne].

Sąd Okręgowy w B. I Wydział Cywilny w wyroku rozwiązującym przez rozwód związek małżeński K. B.z domu P.i B. B. (1)nie orzekł o sposobie korzystania z lokalu mieszkalnego opisanego szczegółowo w punkcie I sentencji postawienia [dowód: wyrok Sądu Okręgowego w B., wydany w sprawie z powództwa K. B.przeciwko B. B. (1)o rozwód (sygn. akt I C (...)) – k. 25].

Wcześniej – bo w miesiącu listopadzie 2008 r. – wnioskodawczyni była zmuszona wyprowadzić się wraz z dziećmi z tegoż lokalu – w wyniku postępowania B. B. (1). Obecnie zamieszkuje ona, wraz z dwójką małoletnich dzieci, tj. córką J. B. i synem M. B., w B. – w wynajmowanym mieszkaniu (dowód: zeznania złożone przez świadków: L. W. – k. 110-112), G. B. – k. 112-113, T. Z. – k. 113-114 i M. P. – k. 114-115; zeznanie złożone przez wnioskodawczynię w charakterze strony na rozprawie wyznaczonej na dzień 28 października 2015 r. – k. 185, 00:03:00-00:10:03).

Sąd Okręgowy w B. I Wydział Cywilny w wyroku rozwiązującym przez rozwód związek małżeński K. B.z domu P.i B. B. (1)kosztami utrzymania i wychowania małoletnich dzieci stron obciążył obojga rodziców, z tym, że alimenty ustalone ugodą z dnia 9 lutego 2000 r., zawartą przed Sądem Rejonowym w S. w sprawie o sygnaturze akt III RC (...), od pozwanego B. B. (1)na rzecz małoletniej J. B.w kwocie po 230,00 zł miesięcznie podwyższył do kwoty po 500,00 zł miesięcznie, płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca do rąk K. B., jako ustawowej przedstawicielki małoletniej wraz z 13 % w stosunku rocznym w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, po czym zasądził od pozwanego B. B. (1)tytułem alimentów na rzecz małoletniego M. B.kwotę po 300,00 zł miesięcznie, płatnych z góry do dnia 10-go każdego miesiąca do rąk K. B.jako ustawowej przedstawicielki małoletniego wraz z 13 % odsetek w stosunku rocznym w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat [dowód: wyrok Sądu Okręgowego w B., wydany w sprawie z powództwa K. B.przeciwko B. B. (1)o rozwód (sygn. akt I C (...)) – k. 25].

Uczestnik postępowania z tak oznaczonego obowiązku alimentacyjnego nie wywiązywał się, w związku z czym Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w B. D. Świadczeń Rodzinnych decyzją z dnia 15 listopada 2013 r., wydaną z upoważnienia Prezydenta Miasta B., przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego na dwójkę dzieci, tj. na rzecz J. B. i M. B. (na okres od 1 października 2013 r. do 30 września 2014 r.; dowód: decyzja Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w B. D. Świadczeń Rodzinnych z dnia 15 listopada 2013 r. o numerze (...) – k. 59).

Uczestnik postępowania B. B. (1) od kilku już lat nie pracuje. Poprzednio był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Spółdzielni „(...)” w K. – od 1 lutego 2005 do 31 października 2011 r. i w tym okresie otrzymywał wynagrodzenie za pracę (dowód: informacja pochodząca od Spółdzielni „(...)” w K. – k. 124; zeznania złożone przez świadków: L. W. – k. 110-112, G. B. – k. 112-113, T. Z. – k. 113-114 i M. P. – k. 114-115; zeznanie złożone przez wnioskodawczynię w charakterze strony na rozprawie wyznaczonej na dzień 28 października 2015 r. – k. 185, 00:03:00-00:10:03).

Uczestnik postępowania dewastuje lokal mieszkalny opisany szczegółowo w punkcie I sentencji postawienia; wraz z kolegami regularnie spożywa w nim alkohol; nie ponosił też w przeszłości wydatków związanych z jego utrzymaniem, czym doprowadził do powstania z tego tytułu zadłużenia, spłaconego następnie przez wnioskodawczynię (dowód: zeznania złożone przez świadków: L. W. – k. 110-112, G. B. – k. 112-113, T. Z. – k. 113-114, M. P. – k. 114-115 i B. P. – k. 127 verte; zeznanie złożone przez wnioskodawczynię w charakterze strony na rozprawie wyznaczonej na dzień 28 października 2015 r. – k. 185, 00:03:00-00:10:03).

Aktualny stan tego lokalu ilustrują fotografie – analogowe i cyfrowe, złożone do koperty stanowiącej kartę 61 akt sprawy (dowód: zeznania złożone przez świadka G. B. – k. 112-113).

Stan tego lokalu został nadto opisany w opinii sporządzonej w formie pisemnej przez biegłego sądowego z zakresu geodezji, rolnictwa i szacowania nieruchomości mgr inż. W. C. (k. 132-141).

W przeszłości B. B. (1) został oskarżony o to, że okresie od miesiąca stycznia 2000 r. do początku miesiąca marca 2000 r. i od miesiąca lipca 2000 r. do dnia 10 listopada 2000 r. w K. znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją żoną K. B. i nieletnimi córkami E. i J. w ten sposób, że będąc w stanie po użyciu alkoholu wywoływał awantury w trakcie których znieważał żonę słowami obelżywymi, zastraszał ich grożąc popełnieniem samobójstwa, niszczył wyposażenie mieszkania, szarpał żonę za ręce i swym zachowaniem zmuszał ją do opuszczania mieszkania wraz z dziećmi, tj. o czyn z art. 207 § 1 k.k., a nadto o to, że w okresie od dnia 1 lutego 2000 r. do dnia 10 listopada 2000 r. w K. uporczywie uchylał się od wykonywania ciężącego na nim z mocy ustawy obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie swoich nieletnich córek E. B. i J. B., poprzez co naraził je na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, tj. o czyn z art. 209 § 1 k.k.

Wyrokiem wydanym w dniu 20 lipca 2001 r. – w sprawie o sygnaturze akt II K (...)– Sąd Rejonowy w S. oskarżonego B. B. (1) uznał za winnego popełnienia obu

zarzucanych mu czynów i za czyn pierwszy na mocy art. 207 § 1 k.k. skazał go i wymierzył mu karę jednego roku pozbawienia wolności, zaś za czyn drugi na mocy art. 209 § 1 k.k. skazał go i wymierzył mu karę sześciu miesięcy pozbawienia wolności (w punkcie I). Na mocy art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. ten sam Sąd wymierzył oskarżonemu uczestnikowi postępowania za oba czyny karę łączną jednego roku i czterech miesięcy pozbawienia wolności (w punkcie II), na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej w punkcie drugim wyroku kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił za oskarżonemu tytułem próby na okres lat trzech (w punkcie III), na mocy art. 72 § 1 pkt 3 k.k. zobowiązał oskarżonego do bieżącego wykonywania ciężącego na nim obowiązku łóżenia na utrzymanie małoletnich dzieci E. i J. rodzeństwa B. (w punkcie IV), po czym na mocy art. 72 § 1 pkt 5 k.k., art. 73 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego w okresie próby do powstrzymania się od nadużywania alkoholu i oddał go na ten czas pod dozór kuratora (w punkcie V: dowód: prawomocny wyrok, wydany przez Sąd Rejonowy w S. w dniu 20 lipca 2001 r. – k. 88 akt o sygnaturze akt II K (...)).

Sąd zważył, co następuje:

K. B. z domu P. i B. B. (1) zawarli związek małżeński w dniu 11 lipca 1992 r. Zainteresowani nie zawierali żadnych majątkowych umów małżeńskich; nie toczyło się również postępowanie o ustanowienie rozdzielności majątkowej, w związku z czym do chwili uprawomocnienia wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 9 sierpnia 2012 r., wydanego w sprawie z powództwa K. B. przeciwko B. B. (1) o rozwód (sygn. akt I C (...)), rozwiązującego przez rozwód ich związek małżeński, tj. do dnia 31 sierpnia 2012 r., zainteresowanych łączył ustrój ustawowej małżeńskiej wspólności majątkowej. Zgodnie bowiem z art. 31 § 1 k.r.o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa, obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny).

wydanego przez Sąd Okręgowy w B. w dniu 9 sierpnia 2012 r., rozwiązującego przez

Zgodnie z art. 567 § 3 k.p.c., do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w przedmiocie działu spadku.

Z uwagi na to, iż wspólność majątkowa małżeńska małżonków ustalała po zmianie przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1691), do podziału majątku wspólnego, do zwrotu ewentualnych nakładów i wydatków poczynionych na ten majątek z majątku osobistego bądź z majątku wspólnego na majątek osobisty, stosuje się obecne przepisy.

Zgodnie z art. 31 § 1 k.r.o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa, obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Natomiast stosownie zaś do art. 52 § 2 k.r.o. w przypadku sądowego zniesienia wspólności majątkowej małżonków rozdzielnosc majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielnosc majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu.

Stosownie do art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. w postępowaniu o podział majątku wspólnego Sąd ustala skład i wartość majątku wspólnego byłych małżonków.

Podział majątku wspólnego obejmuje składniki majątkowe, które w chwili ustania wspólności wchodziły w skład majątku wspólnego małżonków, a zarazem w chwili dokonywania podziału, tj. wydania orzeczenia, nadal znajdują się w masie podlegającej podziałowi. Z przepisu art. 31 § 1 k.r.o. wynika domniemanie, iż przedmioty majątkowe nabyte w trakcie trwania ustawowej wspólności majątkowej przynależną do majątku wspólnego małżonków. Zaliczenie danego przedmiotu do majątku osobistego jednego z małżonków jest wyjątkiem od reguły i wymaga udowodnienia.

W kontekście zaprezentowanej wyżej regulacji Sąd nie miał żadnych wątpliwości co do wejścia do majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika postępowania odrębnej własności lokalu mieszkalnego oznaczonego numerem (...), składającego się z trzech izb, tj. dwóch pokoi i kuchni, a nadto łazienki i korytarza, o łącznej powierzchni użytkowej (...) m⁽²⁾, usytuowanego na parterze budynku wielorodzinnego oznaczonego numerem porządkowym (...), posadowionego w K. przy ul. (...) na nieruchomości o powierzchni (...) ha, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka o numerze (...), wraz z przynależną piwnicą o powierzchni 8 m⁽²⁾ – dla którego to lokalu IV Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w S. prowadzi Księgę Wieczystą o numerze (...) – i wraz ze związanym z prawem własności lokalu udziałem w wysokości (...) części w prawie własności nieruchomości położonej w K. przy ul. (...), o powierzchni (...) ha, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka o numerze (...) – dla której to nieruchomości IV Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w S. prowadzi Księgę Wieczystą o numerze (...) – oraz udziałem w wysokości (...) części w prawie własności wspólnych części budynku i urządzeń pozostałych po wydzieleniu lokalu, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali. Jak wynika bowiem z zawartej w formie aktu notarialnego umowy ustanowienia odrębnej własności lokalu, umowy sprzedaży oraz ustanowienia hipoteki, zawartej w dniu 31 grudnia 2003 r. pomiędzy Agencją Nieruchomości Rolnych a B. B. (1) i K. B. zainteresowani nabyli własność powyższej nieruchomości wspólnie (z majątku dorobkowego; żaden z zainteresowanych tej okoliczności nie kwestionował).

Wartość powyższej nieruchomości Sąd ustalił w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu geodezji, rolnictwa i szacowania nieruchomości mgr inż. W. C., sporządzoną dla celów niniejszego postępowania w dniu 28 kwietnia 2015 r. (k. 132-141).

W owej opinii biegły wskazał, iż szacunkowa wartość rynkowa prawa własności przedmiotowego lokalu wraz z przynależną piwnicą i gruntem, wedle jego stanu na dzień 9 sierpnia 2012 r. i poziomu cen obowiązujących w miesiącu kwietniu 2015 r., wynosiła około 60.620,00 zł.

Zdaniem Sądu w złożonej do akt sprawy opinii biegły W. C. w sposób fachowy, profesjonalny, rzetelny i przekonujący zaprezentował ustalenia niezbędne do orzekania o przedmiocie niniejszego postępowania; prezentowane przez niego sposoby dojścia do zamieszczonych w opinii ustaleń i wniosków nie budzą żadnych zastrzeżeń Sądu co do zgodności tych procesów z zasadnymi logiki (logicznego rozumowania), źródeł poznania i doświadczenia życiowego, jak również pod względem fachowości i rzetelności.

Zarzuty do opinii sporządzonej w formie pisemnej przez biegłego sądowego z zakresu geodezji, rolnictwa i szacowania nieruchomości mgr inż. W. C. wniósł pełnomocnik wnioskodawczyni – w piśmie procesowym z dnia 12 maja 2015 r. (k. 154-155).

W ramach ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie (art. 286 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), złożonego na rozprawie wyznaczonej na dzień 10 czerwca 2015 r. (k. 162; 00:01:14-00:09:17), biegły W. C. podtrzymał w całości ustalenia i wnioski przedstawione w opinii sporządzonej w formie pisemnej.

Pełnomocnik K. B. nie zażądał dodatkowej opinii od tego samego lub innego biegłego; Sąd, mając na uwadze przedstawione już wyżej walory opinii sporządzonej przez biegłego sądowego z zakresu geodezji, rolnictwa i szacowania nieruchomości mgr inż. W. C. w formie pisemnej, również nie dostrzegł konieczności zażądania dodatkowej opinii od tego samego lub innego biegłego.

Sąd, ustalając wartość majątku szczegółowo opisanego w punkcie I sentencji postanowienia, wziął pod uwagę, iż zgodnie z jednolitą w tym zakresie linią orzecniczą stan majątku wspólnego podlegającego podziałowi co do zasady ustala się według stanu istniejącego w dacie ustania wspólności majątkowej, zaś jego wartość – według cen z chwili dokonania podziału (tak m. in. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 września 1974 r., III CZP 58/74, OSNC 1975/6/90).

Jednocześnie Sąd dostrzegł, iż na przedmiotowym lokalu ustanowiona była w przeszłości jest hipoteka ustawowa zwykła w wysokości 3.200,00 zł – z tytułu niezapłaconej części ceny za lokal mieszkalny wraz z odsetkami.

W postanowieniu z dnia 21 stycznia 2010 r. (I CSK 205/09 , LEX nr 560500) Sąd Najwyższy wskazał, że „ Przy szacowaniu składników majątku wspólnego należy uwzględnić obciążenie zmieniające rzeczywistą wartość tych składników majątkowych, w szczególności obciążenie o charakterze praworzeczowym, za które ponosi odpowiedzialność każdorazowy właściciel nieruchomości, zwłaszcza obciążenie hipoteką i prawami dożywocia. Wartość takich obciążeń odlicza się zarówno przy ustalaniu składników majątku wspólnego, jak i przy zaliczeniu wartości przyznanej jednemu z małżonków nieruchomości na poczet przysługującego mu udziału w majątku wspólnym.” (zob. nadto: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2000 r., II CKN 611/99, M.Prawn. 2001/2/93, Biul.SN 2000/11/15; p postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2004 r. , II CK 538/03 , LEX nr 137537 ; p postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2011 r. , I CSK 41/11, LEX nr 110132 3) .

Ponieważ zadłużenie wynikające z tytułu niezapłaconej części ceny za lokal mieszkalny wraz z odsetkami zostało spłacone przez wnioskodawczynię, a ustanowiona w przeszłości hipoteka ustawowa zwykła w wysokości 3.200,00 zł została wykreślona, przeto Sąd ustaloną w oparciu o wiarygodną opinię biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości wartość przedmiotowego lokalu nie pomniejszył o wartość obciążającego go w przeszłości obciążenia o charakterze praworzeczowym, czyli o kwotę 3.200,00 zł.

Jak już wyżej Sąd wskazał, K. B. zgłosiła do niniejszego postępowania również wnioski o ustalenie nierównych udziałów zainteresowanych w majątku dorobkowym (wspólnym). Wnioskodawczyni postulowała ustalenie przez Sąd, iż uczestnik postępowania przyczynił się do powstania majątku wspólnego w 0%, natomiast ona miała partycypować w powstaniu tego majątku w 100%.

W ocenie Sądu zgłoszone w tym zakresie przez wnioskodawczynię żądanie zasługuje na uwzględnienie, jednakże w mniejszym zakresie, aniżeli postulowała to K. B..

Zgodnie z art. 43 § 1 k.r.o. oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym; jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku (przepis ze zdania pierwszego § 2 art. 43 k.r.o.).

Ustalenie nierównych udziałów jest zatem dopuszczalne w razie łącznego (kumulatywnego) wystąpienia dwóch przesłanek, a mianowicie przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego w różnym stopniu oraz istnienia ważnych powodów, które uzasadniają ustalenie nierównych udziałów.

Zdaniem Sądu w okolicznościach niniejszej sprawy obie wskazane wyżej przesłanki zostały spełnione.

Z twierdzeń wnioskodawczyni wynika, iż B. B. (1) w czasie istniejącej między zainteresowanymi ustawowej wspólności małżeńskiej nie wykazywał należytych starań o zaspokajanie potrzeb rodziny. Uczestnik postępowania niemal od początku trwania związku małżeńskiego ma problem alkoholowy. Większą część swoich dochodów przeznaczal na alkohol. Nie interesował się domem i wspólnymi dziećmi synem. B. B. (1) nie miał środków na utrzymanie dzieci, pracował rzadko i przeważnie dorywczo. Na rzecz małoletnich dzieci zostały w przeszłości zasądzone przez Sąd Rejonowy w S. alimenty, egzekwowane przez nie w drodze egzekucji komorniczej, która okazała się bezskuteczna. Uczestnik postępowania był też skazany przez sąd karny za znęcanie się psychiczne i fizyczne nad najbliższymi i swym zachowaniem zmusił ich do opuszczenia mieszkania (vide: uzasadnienie wniosku; oświadczenie złożone przez wnioskodawczynię na rozprawie wyznaczonej na dzień 10 grudnia 2014 r., wymagane przez przepis z art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 682 k.p.c. – k. 81-82).

Okoliczności wskazane przez wnioskodawczynię – uzasadniające, w jej ocenie, wniosek o nierównym stopniu przyczynienia się zainteresowanych do powstania ich majątku wspólnego – znajdują pełne potwierdzenie w faktach wywiedzionych z zeznań złożonych przez świadków zaofiarowanych przez K. B..

I tak z zeznań złożonych przez świadków: L. W. (k. 110-112), G. B. (k. 112-113), T. Z. (k. 113-114), M. P. (k. 114-115) i B. P. (k. 127 verte), a nadto z zeznań złożonych przez wnioskodawczynię w charakterze strony na rozprawie wyznaczonej na dzień 28 października 2015 r. (k. 185, 00:03:00-00:10:03) wynika, że uczestnik postępowania pracował sporadycznie, a dochody, jakie z tego tytułu osiągał, przeznaczal głównie na własne potrzeby (przeważnie na alkohol). Owi świadkowie zgodne podkreślali, że główny ciężar finansowy związany z kupnem i wykończeniem lokalu mieszkalnego, do którego prawo własności wyczerpuje majątek wspólny zainteresowanych, spoczywał na wnioskodawczyni. K. B. większość środków na zakup i wykończenie mieszkania pozyskała pracując za granicą.

Wszystkie wymienione osoby podkreślały, że wnioskodawca od lat dotknięty jest problemem alkoholowym. Niemał od początku trwania związku małżeńskiego z wnioskodawczynią B. B. (1), mimo braku jakichkolwiek przeciwwskazań, rzadko pracował. W okresie, kiedy jego małżonka zarabkowała za granicą, on sam większość czasu spędzał na spożywaniu alkoholu ze swoimi znajomymi; nie interesował się przy tym domem i nie dbał o małoletnie dzieci. Pracując jedynie dorywczo, uzyskane w ten sposób dochody przeznaczal na własne potrzeby. W mieszkaniu zainteresowanych odbywały libacje alkoholowe; wnioskodawcę często odwiedzali koledzy – by wspólnie spożywać alkohol, dewastując niejako przy okazji mieszkanie..

W ocenie Sądu zeznania złożone przez świadków L. W., G. B., T. Z., M. P. i B. P. są wiarygodne. Relacje wymienionych osób są spójne i wzajemnie się uzupełniają. Ich wypowiedzi – zdaniem Sądu – mają charakter obiektywnej relacji; przedstawiają spójny i wolny od przejawów uprzedzeń obraz stosunków majątkowych panujących w rodzinie zainteresowanych. T. Z. i B. P. są sąsiadami zainteresowanych, stąd mają wiedzę o relacjach w rodzinie B. niejako z „pierwszej ręki”.

Podobnie L. W., G. B. i M. P., mimo że są osobami bliskimi dla zainteresowanych, potrafili obiektywnie opisać stopień zaangażowania uczestnika postępowania w powstanie majątku wspólnego.

Przedstawione powyżej ustalenia znajdują również potwierdzenie w dowodach z dokumentów: wyciągu z protokołu rozprawy z dnia 9 lutego 2000 r. – w sprawie z powództwa E. B. i J. B. przeciwko B. B. (1) o alimenty (sygn. akt Sądu Rejonowego w S.: III RC (...) k. 23) i decyzji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w B.D. Świadczeń Rodzinnych z dnia 15 listopada 2013 r. o numerze (...) (k. 59).

W świetle przedstawionych wyżej dowodów nie może być wątpliwości, iż zainteresowani w różnym stopniu przyczynili się do powstania ich majątku wspólnego, przy czym uczestnik postępowania w stopniu znacznie mniejszym aniżeli wnioskodawczyni.

Nie bez znaczenia dla oceny stopnia zaangażowania B. B. (1) w powstanie majątku wspólnego zainteresowanych są również twierdzenia (a w zasadzie: brak twierdzeń) samego uczestnika postępowania. B. B. (1) nie kwestionował

bowiem zarówno twierdzeń prezentowanych w tej mierze przez wnioskodawczynię, jak też i faktów podanych w tym zakresie przez wskazanych wyżej świadków – gdzie wskazywali oni na brak zainteresowania uczestnika postępowania pracą zarobkową, troski o stan finansów rodziny i prowadzony prze niego tryb życia..

Z drugiej strony Sąd, oceniając stopień zaangażowania zainteresowanych w powstanie ich majątku wspólnego, nie mógł pominąć i tej okoliczności, iż B. B. (1) w przeszłości w pewnych okresach pracował zawodowo. Jak wynika bowiem z informacji pochodzącej od Spółdzielni „(...)” w K. (k. 124), poprzednio był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Spółdzielni „(...)” w K. – od 1 lutego 2005 do 31 października 2011 r. i w tym okresie otrzymywał wynagrodzenie za pracę (zob. nadto: zeznania złożone przez świadków: L. W., G. B., T. Z. i M. P.; zeznanie złożone przez wnioskodawczynię w charakterze strony na rozprawie wyznaczonej na dzień 28 października 2015 r.).

Jak już wyżej Sąd wskazał, zgodnie z art. 43 § 1 k.r.o. oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym; jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku (przepis ze zdania pierwszego § 2 art. 43 k.r. i o.).

Sąd wskazał też już, iż ustalenie nierównych udziałów jest zatem dopuszczalne w razie łącznego (kumulatywnego) wystąpienia dwóch przesłanek, a mianowicie przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego w różnym stopniu oraz istnienie ważnych powodów, które uzasadniają ustalenie nierównych udziałów.

Obie przesłanki muszą być spełnione łącznie i pozostawać w określonej relacji. Z jednej strony żadne „ważne powody” nie uzasadniają same przez się ustalenia nierównych udziałów, jeżeli stopień przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego jest równy. Z drugiej strony – różny stopień przyczynienia się małżonków do powstania tego majątku bierze się pod uwagę dopiero wtedy, gdy za ustaleniem nierównych udziałów przemawiają „ważne powody”.

W orzecznictwie i w piśmiennictwie przez przyczynienie się do powstania majątku wspólnego rozumie się całokształt starań każdego z małżonków o założoną przez nich rodzinę i zaspokajanie jej potrzeb (a więc nie tylko wysokość zarobków czy innych dochodów osiągniętych przez każde z nich, lecz także i to, jaki użytek czynią oni z tych dochodów, czy gospodarują nimi należycie i nie trwonią ich w sposób lekkomyślny; tak J. St. Piątkowski: „Udziały małżonków w majątku wspólnym” w: „Studia z prawa cywilnego”, Warszawa – Łódź 1983, s. 291).

Dla ustalenia istnienia w danej sprawie przesłanki dopuszczalności ustalenia nierównych udziałów – proporcjonalnie do stopnia przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego – konieczne jest z kolei wykazanie, że za takim rozstrzygnięciem przemawiają ważne powody, oceniane z punktu widzenia zasad współżycia społecznego.

Ponieważ nie jest – jak się wydaje – możliwe zdefiniowanie – w ramach pewnej generalizacji – pojęcia „ważne powody”, przeto o istnieniu takich w konkretnej sprawie decyduje zazwyczaj dokonana przez sąd ocena całokształtu okoliczności danej sprawy.

W orzecznictwie oraz w doktrynie przyjmuje się na przykład, że takim ważnym powodem odstąpienia przez sąd od zastosowania zasady równych udziałów małżonków w majątku wspólnym może być w szczególności naganne postępowanie małżonka, przeciwko któremu skierowane jest żądanie ustalenia nierównych udziałów, polegające na tym, że w sposób rażący lub uporczywy nie przyczyniał się on do powstania dorobku stosownie do swych sił i możliwości zarobkowych (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 1973 r., III CRN 227/73, OSNCP z 1974 r., z. 11, poz. 189).

Zważywszy na to, że:

1) po pierwsze: ustalony przez Sąd majątek wspólny zainteresowanych ogranicza się do jednego przedmiotu majątkowego (vide: ustalenie zamieszczone przez Sąd w punkcie I sentencji postanowienia),

- 2) po drugie: wartość tego przedmiotu jest dość znaczna – wynosi ona 60.620,00 zł,
- 3) po trzecie: środki pieniężne przeznaczone na zapłatę ceny za lokal mieszkalny pochodziły w przeważającej części z dochodów uzyskanych przez wnioskodawczynię za pracę świadczoną poza granicami kraju (vide: oświadczenie złożone przez K. B. w trybie przepisu z art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 682 k.p.c., zeznania złożone przez nią w charakterze strony, a także przytoczone wyżej dowody z zeznań świadków),
- 4) po czwarte: prowadzony przez uczestnika postępowania tryb życia uniemożliwił lub znacznie ograniczył osiągnięcie stałych i systematycznych dochodów z tytułu świadczonej pracy (dowody z zeznań świadków: L. W., G. B., T. Z., M. P. i B. P. , a także dowód z przesłuchania K. B. w charakterze strony),
- 5) po szóste wreszcie: preferowany przez uczestnika postępowania tryb życia siłą rzeczy powodował zwiększenie osobistego nakładu pracy wnioskodawczyni przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym (art. 43 § 3 k.r.o.),

Sąd uznał, że nie może być w niniejszej sprawie mowy o przyczynieniu się małżonków w równym stopniu do powstania majątku wspólnego – w ocenie Sądu różnica w stopniu przyczynienia się zainteresowanych do powstania ich dorobku jest na tyle istotna i wyraźnie uchwytana, że uprawnia do konstatacji, że to wnioskodawczyni dzięki pracy zarobkowej i osobistym staraniom w znacznie większym stopniu niż uczestnik postępowania partycypowała w powstaniu tego majątku.

Z kolei w oparciu o dowód z akt Sądu Rejonowego w S., oznaczonych sygnaturami: II K (...), a w szczególności w oparciu o dowód z prawomocnego wyroku, wydanego przez Sąd Rejonowy w S. w dniu 20 lipca 2001 r. (k. 88 tych akt), a także dowody z zeznań świadków: L. W., G. B., T. Z., M. P. i B. P., można – zdaniem Sądu – ustalić w sposób nie budzący wątpliwości, że w sprawie niniejszej istnieją ważne – w rozumieniu przytoczonego wyżej przepisu z art. 43 § 2 k.r.o. – powody, oceniane z punktu widzenia zasad współżycia społecznego i uzasadniające ustalenie nierównych udziałów zainteresowanych w majątku wspólnym.

Nie bez znaczenia przy ocenie "ważnych powodów" jest kwestia winy. Dlatego przyjmuje się, że art. 43 § 2 k.r.o. nie powinien działać na niekorzyść małżonka, któremu nie można przypisać winy co do tego, że zaniedbywał obowiązki względem rodziny (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2004 r., IV CKN 278/01, OSNC 2004, Nr 9, poz. 146.). W tym właśnie kierunku wypowiadał się także Sąd Najwyższy w swych wcześniejszych orzeczeniach (w postanowieniu z dnia 30 listopada 1972 r., III CRN 235/72, OSNC 1973, Nr 10, poz. 174 i postanowieniu z dnia 26 listopada 1973 r., III CRN 227/73, OSNC 1974, Nr 11, poz. 189), z których wynika, że ważne powody w rozumieniu art. 43 § 2 k.r.o. nie zachodzą w każdym wypadku faktycznej nierówności przyczyniania się małżonków do powstania majątku wspólnego, lecz wówczas gdy małżonek, przeciwko któremu zostało skierowane żądanie ustalenia nierównego udziału, w sposób rażący lub uporczywy nie przyczyniał się do powstania majątku wspólnego stosownie do posiadanych sił i możliwości zarobkowych. W konsekwencji przy ocenie istnienia "ważnych powodów" w rozumieniu art. 43 k.r.o. należy mieć na względzie całokształt postępowania małżonków w czasie trwania wspólności majątkowej w zakresie wykonywania ciężących na nich obowiązków względem rodziny, którą przez swój związek założyli (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 5 października 1974 r., III CRN 190/74, niepublikowanym.).

Uczestnik postępowania w przeszłości zachowywał się wobec wnioskodawczyni (a także w stosunku do nieletnich córek E.i.J.) w sposób wysoce naganny – wielokrotnie znęcał się nad żoną i dziećmi fizycznie i psychicznie w ten sposób, że będąc w stanie po użyciu alkoholu wywoływał awantury w trakcie których znieważał żonę słowami obelżywymi, zastraszał ich grożąc popełnieniem samobójstwa, niszczył wyposażenie mieszkania, a skutki prawno-karne takich jego zachowań i preferowany przez niego styl i tryb życia, uprawniając z kolei konstatację, że B. B. (1) w sposób zawiniony, a przy tym rażący i uporczywy, nie przyczyniał do powstania dorobku (vide: prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w S., wydany w dniu 20 lipca 2001 r. w sprawie z oskarżenia publicznego przeciwko B. B. (1) – k. 81 akt Sądu Rejonowego w S. o sygnaturze II K (...)).

Prawomocnym wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy w S. w dniu 20 lipca 2001 r. A. P. został skazany m.in. za to, że to, że okresie od miesiąca stycznia 2000 r. do początku miesiąca marca 2000 r. i od miesiąca lipca 2000 r. do dnia 10 listopada 2000 r. w K. znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją żoną K. B. i nieletnimi córkami E. i J. w ten sposób, że będąc w stanie po użyciu alkoholu wywoływał awantury w trakcie których znieważał żonę słowami obelżywymi, zastraszał ich grożąc popełnieniem samobójstwa, niszczył wyposażenie mieszkania, szarpał żonę za ręce i swym zachowaniem zmuszał ją do opuszczania mieszkania wraz z dziećmi,.

Zdaniem Sądu przytoczone wyżej okoliczności stanowią wystarczający powód, by w toku postępowania o podział majątku wspólnego skorzystać z możliwości, jaką daje art. 43 § 2 k.r.o.

A zatem w niniejszej sprawie zachodzą wszelkie przesłanki do ustalenie nierównych udziałów zainteresowanych w majątku dorobkowym, szczegółowo opisanym w punkcie I sentencji postanowienia.

Podzielając pogląd zaprezentowany przez Sąd Najwyższy w przytoczonym wyżej orzeczeniu z dnia 26 listopada 1973 r. (III CRN 227/73), Sąd w konsekwencji uznał, iż B. B. (1) przyczynił się w mniejszym aniżeli wnioskodawczyni stopniu do powstania majątku wspólnego zainteresowanych, i że istnieją uzasadnione powody, by różnica ta znalazła wyraz w ustaleniu nierównych udziałów w majątku wspólnym (zob. ponadto: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 1972 r., III CRN 626/71, LEX nr 7084; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 października 1997 r., II CKN 348/97, LEX nr 479357).

Przez okres 20 lat trwania wspólności majątkowej małżeńskiej K. B. i B. B. (1) uczestnik postępowania systematycznie pracował zawodowo jedynie przez 7 lat trwania tej wspólności, przy czym z uwagi na nasilający się u niego problem alkoholowy uzyskiwane przez niego – i tak skromne – dochody w coraz większym zakresie przeznaczal na finansowanie nałogu. Z kolei wnioskodawczyni przez cały okres małżeństwa pracowała zawodowo tak w kraju, jak i za granicą. Ponadto uczestnik postępowania w sposób wyjątkowo naganny postępował w stosunku do swoich bliskich, wyrządzając im przez szereg lat wielką krzywdę.

W konsekwencji poczynionych – i zaprezentowanych wyżej – ustaleń co do istnienia i w niniejszej sprawie przesłanek wymaganych przez przepis z art. art. 43 § 2 k.r. i o. Sąd uznał, że w sprawie niniejszej zachodzą wszelkie przesłanki do ustalenie nierównych udziałów zainteresowanych w majątku wspólnym.

Wielkość tych udziałów wnioskodawczyni i uczestnika postępowania w owym majątku Sąd ustalił z kolei – przy braku jakichkolwiek dowodów przeciwnych, pochodzących od uczestnika postępowania – w oparciu o uznane przez Sąd za wiarygodne dowody z zeznań świadków: L. W., G. B., T. Z. i M. P., a także zeznanie złożone przez wnioskodawczynię w charakterze strony, i przypisał im w następującej wielkości: wnioskodawczyni K. B. – 4/5 części, zaś uczestnikowi postępowania B. B. (1) – 1/5 części.

Dokonując zmiany stosunku prawnego wynikającego z art. 43 § 1 k.r.o., polegającej odstąpieniu od równych udziałach małżonków w majątku wspólnym ukształtowaniu tego stosunku w odmienny sposób, tj. przez przyznanie małżonkom nierównych udziałów, Sąd nie podzielił poglądu prezentowanego tej mierze przez wnioskodawczynię – mając przede wszystkim na uwadze ustalony wyżej zakres partycypacji uczestnika postępowania w powstanie majątku wspólnego zainteresowanych.

Dlatego właśnie Sąd ustalił udziały K. B. i B. B. (1) w ich majątku wspólnym w wysokości oznaczonej w punkcie II sentencji postanowienia.

Przechodząc do kwestii związanych z podziałem majątku wspólnego małżonków wskazać trzeba, iż zgodnie z art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c. i art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c. odpowiednie zastosowanie będą miały przepisy o zniesieniu współwłasności w częściach ułamkowych. Zgodnie z art. 210 zdanie pierwsze k.c. każdy ze współwłaścicieli może żądać zniesienia współwłasności, przy czym o sposobie zniesienia współwłasności rozstrzyga sąd. Kodeks cywilny (art. 211-212) oraz kodeks postępowania cywilnego (art. 621-625) przewidują trzy sposoby zniesienia współwłasności, a mianowicie podział rzeczy wspólnej, przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli

i sprzedaż rzeczy wspólnej, przy czym powyższe uszeregowanie wskazuje również na preferencje ustawodawcy w zakresie hierarchii zastosowania poszczególnych sposobów. Bez wątpienia jako sposób rekomendowany uznać należy podział rzeczy wspólnej (art. 211 k.c.), w dalszej kolejności przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli (art. 212 § 2 in principio k.c.), zaś sprzedaż rzeczy wspólnej stanowi ostateczność (art. 212 § 2 in fine k.c.). Stosownie zaś do art. 622 k.p.c. pierwszeństwo ma dokonanie podziału w oparciu o zgodny wniosek co do sposobu zniesienia współwłasności, jeżeli nie sprzeciwia się prawu, zasadom współżycia społecznego, ani też nie narusza w sposób rażący interesu osób uprawnionych.

Przychylenie się przez Sąd do stanowiska wnioskodawczyni co do sposobu podziału własności lokalu mieszkalnego szczegółowo określonego w punkcie I sentencji postanowienia – poprzez przyznanie go na jej wyłączną własność, z jednoczesnym zasądzeniem na rzecz uczestnika postępowania stosownej spłaty – wynikało z szeregu okoliczności faktycznych. W pierwszej kolejności wskazać należy, że zaproponowany przez K. B. sposób podziału wyrażał, w ocenie Sądu, dbałość o interesy obu uczestników postępowania – wnioskodawczyni w toku całego postępowania prezentowała chęć dokonywania na rzecz uczestnika postępowania spłaty o wartości odpowiadającej wielkości jego udziału w majątku wspólnym. Ponadto, pomimo, iż od daty rozwiązania związku małżeńskiego zainteresowanych przez rozwód z przedmiotowego lokalu korzysta wyłącznie uczestnik postępowania, to K. B. ponosi wszystkie wydatki związane z utrzymaniem lokalu, gdy tymczasem ona sama jest zmuszona wskutek nieakceptowanego przez porządek prawny zachowania uczestnika postępowania do zamieszkiwania wynajętym lokalu. Za takim rozwiązaniem co do sposobu podziału majątku wspólnego zainteresowanych przemawia wreszcie ustalony przez Sąd tryb życia, jaki prowadzi B. B. (1), i zastany w dacie zamknięcia rozprawy stan techniczny lokalu, będący konsekwencją prowadzonego przez uczestnika postępowania stylu i trybu życia. Uczestnik postępowania nie wykazuje jakiegokolwiek zainteresowania stanem majątku wspólnego; nie oponował również zaproponowanemu przez wnioskodawczynię sposobowi podziału tego majątku.

Rozstrzygając o sposobie podziału majątku wspólnego zainteresowanych Sąd miał jednocześnie na uwadze i tę okoliczność, iż wnioskodawczyni, osiągając stałe miesięczne dochody, będzie w stanie uiścić – przy pomocy członków najbliższej rodziny – zasądzoną od niej na rzecz uczestnika postępowania spłatę. Sąd nie dostrzegł przy tym żadnych przeciwwskazań merytorycznych dla wskazanego rozwiązania; wybrany przez Sąd sposób podziału jest nadto zgodny z obowiązującymi przepisami prawa i czyni zadość żądaniom wnioskodawczyni.

Ustalony przez Sąd sposób podziału majątku wspólnego łączył się potrzebą dokonania dodatkowych rozliczeń pomiędzy zainteresowanymi. Stosownie do art. 212 § 2 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o., art. 567 § 3 k.p.c. i art. 688 k.p.c. Sąd tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym może zasądzić odpowiednie spłaty pieniężne.

Łączna wartość majątku podlegająca podziałowi wynosiła 60.620,00 zł. Wobec tego, że w wyniku niniejszego postępowania wnioskodawczyni uzyskała na wyłączną własność prawo własności nieruchomości lokalowej szczegółowo opisanej w punkcie I sentencji postanowienia, wyczerpującej jednocześnie cały majątek wspólny zainteresowanych, to w celu wyrównania należnego uczestnikowi postępowania udziału Sąd zasądził od K. B. na rzecz B. B. (1) – tytułem spłaty – kwotę 12.124,00 zł (60.620,00 zł : 5 = 12.124,00 zł).

Stosownie zaś do art. 212 § 3 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o., art. 567 § 3 k.p.c. i art. 688 k.p.c., w przypadku ustalenia dopłat Sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia.

Odraczając termin dokonania spłaty na okres 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia Sąd wziął pod uwagę zarówno realne możliwości finansowe wnioskodawczyni, w szczególności konieczność zebrania przez K. B. odpowiednich środków pieniężnych – czy to w drodze zaciągnięcia kredytu bankowego, czy też ewentualnie zawarcia umów pożyczek z bliskimi osobami, co niewątpliwie związane jest z upływem pewnego czasu. Jak wynika bowiem z twierdzeń wnioskodawczyni, nie posiada ona w chwili obecnej środków finansowych pozwalających na zapłatę należności wynikające z zasądzonej spłaty. Jednocześnie Sąd zważył, iż K. B. osiąga systematyczne dochody ze stosunku pracy, umożliwiające jej zaciągnięcie stosownego kredytu bez konieczności ponoszenia wydatków przekraczających jej możliwości finansowe.

Sąd uwzględnił zarazem interes uczestnika postępowania, który winien jak najszybciej otrzymać należną mu spłatę, przy czym odroczenie płatności na okres 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia nie sposób uznać za nadto dotkliwie. Jednocześnie Sąd zastrzegł ustawowe odsetki na wypadek uchybienia terminowi płatności. W ocenie Sądu powyższe rozstrzygnięcie jest rozsądnym kompromisem pomiędzy możliwościami finansowymi i sytuacją materialną zobowiązanej a potrzebami uprawnionego.

Zważyć przy tym należy, iż zgodnie z art. 212 § 3 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o., art. 567 § 3 k.p.c. i art. 688 k.p.c. Sąd uprawniony jest do udzielenia zabezpieczenia spłaty z urzędu, przy czym zabezpieczenie takie ustanowione powinno być tylko w razie potrzeby.

W niniejszej sprawie zasądzona od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika postępowania kwota spłaty – w wysokości 12.124,00 zł – jest kwotą, jak na możliwości finansowe i majątkowe osoby zobowiązanej do spłaty, wysoką. Jednocześnie z okoliczności sprawy wynika, że brak zabezpieczenia mógłby utrudnić realizację uprawnień uczestnika postępowania. Dokonując zabezpieczenia spłaty poprzez ustanowienie hipoteki, Sąd miał na uwadze przede wszystkim fakt, iż wnioskodawcy nie osiąga zbyt wysokich dochodów ze stosunku pracy, co w razie niewywiązywania się z obowiązku spłaty mogłoby stanowić dla uczestnika utrudnienie w uzyskaniu należnej mu spłaty. W przypadku bowiem zbycia przedmiotowej nieruchomości przez wnioskodawczynię egzekucja zasądzonej kwoty byłaby znacznie utrudniona lub nawet niemożliwa. W ocenie Sądu orzeczona w punkcie IX sentencji postanowienia hipoteka przymusowa na nieruchomości opisanej szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia, ustanowiona na rzecz uczestnika postępowania do kwoty 12.124,00 zł, spełni w sposób właściwy swoją funkcję asekuracyjną, a zarazem nie naruszy interesów zainteresowanych. Wybrany przez Sąd sposób zabezpieczenia spłaty i odsetek będzie dodatkowo motywował wnioskodawczynię do możliwie szybkiej zapłaty na rzecz B. B. (1) kwoty zasądzonej w punkcie V sentencji postanowienia.

Wnioskodawczynie domagała się również rozliczenia w niniejszym postępowaniu poniesionych przez nią wydatków, związanych z utrzymaniem lokalu opisanego szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia, rozliczenia spłaconego przez nią w okresie między ustaniem wspólności a dokonaniem podziału majątku wspólnego długu, obciążającego lokal opisany szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia, a nadto rozliczenia dokonanej przez nią spłaty zadłużenia hipotecznego; twierdziła przy tym, że dochodzi ostatecznie z tego tytułu od uczestnika postępowania kwoty 13.398,40 zł (zob.: pismo procesowe pełnomocnika wnioskodawczynie z dnia 31 sierpnia 2015 r. – k. 172).

Stosownie do art. 686 k.p.c. w związku z art. 567 § 3 k.p.c. w sprawie o podział majątku wspólnego sąd rozstrzyga o wzajemnych roszczeniach małżonków z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów stanowiących majątek wspólny, pobranych pożytkach i innych przychodach, poczynionych nakładach i spłaconych długach w czasie od chwili ustania wspólności ustawowej do chwili podziału majątku wspólnego. Podstawy rozliczenia takich nakładów i długów nie stanowi przy tym art. 45 § 1 k.r.o., gdyż przepis ten dotyczy jedynie wydatków i nakładów dokonanych z majątku osobistego (poprzednio odrębnego) na majątek wspólny albo odwrotnie w trakcie trwania wspólności ustawowej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 marca 2010 r., IV CSK 429/09, LEX nr 678022). W powyższym przypadku podstawę materialno-prawną żądania stanowił art. 207 k.c., zgodnie z którym współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną w stosunku do wielkości ich udziałów.

W uzasadnieniu postanowienia z dnia 1 grudnia 2011 r. (I CSK 78/11, LEX nr 1129066) Sąd Najwyższy wskazał, iż „Stosownie do art. 45 § 2 k.r. i op., zwrotu wydatków i nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty jednego z małżonków i poczynionych z majątku osobistego jednego z małżonków na majątek wspólny dokonuje się przy podziale majątku wspólnego, jeżeli ze względu na dobro rodziny sąd nie nakazał wcześniejszego zwrotu. Konsekwencją tego unormowania jest art. 567 § 1 k.p.c., według którego w postępowaniu o podział majątku wspólnego sąd rozstrzyga m.in. o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego jednego z małżonków i odwrotnie podlegają zwrotowi.

Poza rozliczeniem nakładów i wydatków poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty i z majątku osobistego na majątek wspólny w czasie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej, następuje także rozliczenie

nakładów i wydatków dokonanych przez każde z byłych małżonków w okresie od ustania wspólności do chwili podziału majątku wspólnego. Z art. 42 k.r. i op. wynika, że do takich wydatków i nakładów mają odpowiednie zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego o współwłasności w częściach ułamkowych. Podstawę dokonania rozliczeń stanowią art. 567 § 1 w zw. z art. 686 k.p.c. W doktrynie i w orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że sąd orzeka o zwrocie wydatków i nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny tylko na wniosek (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 października 1997 r., II CKN 395/97, niepubl.).

Zgodzić zatem należało się ze skarżącym, że Sąd w postępowaniu o podział majątku wspólnego dokonuje rozliczeń z tytułu nakładów z majątku osobistego poczynionych na majątek objęty wspólnością w okresie między ustaniem wspólności a dokonaniem podziału majątku wspólnego. Niemniej jednak zasadnie Sąd Apelacyjny uznał, że nierozpoznanie przez Sąd pierwszej instancji tych roszczeń nawet w sytuacji, gdy powinien był je rozpoznać – stosownie do odpowiednich przepisów prawnych – nie można uznać za równoznaczne z ich oddaleniem.

Rozstrzygnięcie o tych roszczeniach wymienionych w art. 686 k.p.c. nie należy do istoty postępowania działowego (o podział majątku wspólnego), lecz następuje przy okazji tego postępowania, w celu ostatecznego zakończenia wszystkich kwestii wiążących się z działem spadku (podziałem majątku wspólnego) – między spadkobiercami (byłymi małżonkami); sam więc fakt rozpoznania roszczeń z tytułu poczynionych nakładów na majątek objęty wspólnością w postępowaniu nieprocesowym nie uzasadnia stosowania do reguł rządzących rozstrzygnięciem tych roszczeń zasad odmiennych od tych, jakie rządzą rozstrzygnięciem tych roszczeń w procesie.” (zob. nadto uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 r., I CSK 138/11, OSNC 2012/7-8/89, Biul.SN 2012/2/12, M.Prawn. 2012/20/1103-1106).

Podobnie w tej kwestii wypowiedział się Sąd Okręgowy w Suwałkach, który w wyroku z dnia 24 kwietnia 2013 r. (I Ca 116/13, LEX nr 1715068) stwierdził, że „Do długów związanych z majątkiem wspólnym i ciężących na obojgu małżonkach, które spłacone zostały z własnych środków jednego z małżonków po ustaniu wspólności ustawowej, art. 45 k.r.o. nie ma zastosowania. Podstawą ich rozliczenia stanowi odpowiednio stosowany art. 207 k.c. Wzajemne roszczenia małżonków z tytułu spłacenia tych długów podlegają rozpoznaniu w postępowaniu o podział majątku wspólnego. W postępowaniu o podział majątku wspólnego sąd także rozstrzyga o wzajemnych roszczeniach małżonków z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów stanowiących majątek wspólny, pobranych pożytków i innych przychodów, poczynionych na te przedmioty majątkowe nakładów i spłaconych długów w czasie od chwili ustania wspólności ustawowej do chwili podziału majątku wspólnego. Do długów tych należą długi spłacone przez jedno z małżonków z jego środków po ustaniu wspólności ustawowej, a przed podziałem majątku wspólnego, które powstały w czasie trwania wspólności ustawowej i obciążały oboje małżonków jako współdłużników.”.

Już tylko dla porządku należy też przytoczyć pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 16 października 1997 r. (II CKN 395/97, LEX nr 50532), wedle którego „Ze względu na treść art. 45 § 1 k.r.o. oraz art. 567 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 618 k.p.c. i 688 k.p.c., w judykaturze (zob. np. postanowienie SN z 27 I 1970 r., III CRN 527/69, OSNCP 1970, z. 9, poz. 164) i w piśmiennictwie przyjęte jest, że o zwrocie wydatków i nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny orzeka sąd wyłącznie na wniosek, a nie z urzędu, gdyż roszczenia te nie wchodzą w skład majątku wspólnego małżonków. Zatem domagający się ich zwrotu zobowiązany jest dokładnie określić te żądania, zgodnie z art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Żądaniem tymi Sąd jest związany (art. 321 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Jedynie gdy chodzi o wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na majątek odrębny, to Sąd uwzględnia je bez osobnego żądania uczestników postępowania, gdyż roszczenia te wchodzą w skład majątku wspólnego, a zatem podlegają podziałowi.”.

Tak więc rozstrzygnięcie o roszczeniach z tytułu nakładów z majątku osobistego poczynionych na majątek objęty wspólnością w okresie między ustaniem wspólności a dokonaniem podziału majątku wspólnego i z tytułu spłaconych długów w czasie od chwili ustania wspólności ustawowej do chwili podziału majątku wspólnego może nastąpić tylko na żądanie uczestnika postępowania. Ponieważ są to roszczenia, dla których "normalnie" przewidziana jest droga procesu, powinny być one sformułowane w miarę precyzyjnie, odpowiednio do wymagań formalnych pozwu. Konsekwentnie trzeba też przyjąć, że ewentualne braki w tym zakresie podlegają uzupełnieniu w trybie art. 130

k.p.c. oraz że sąd powinien ustosunkować się do zgłoszonych roszczeń tak, jak w procesie, czyli uwzględniając je lub oddalając w całości lub w części w sentencji postanowienia (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1970 r., III CZP 5/70, OSP 1971, z. 9, poz. 168). Dodatkowym argumentem przemawiającym za tym stanowiskiem jest to, że rozstrzygnięcie sądu o tych roszczeniach może być samodzielnym przedmiotem zaskarżenia.

Jak już wyżej Sąd wskazał, rozstrzygnięcie o roszczeniach z tytułu spłaconych długów w czasie od chwili ustania wspólności ustawowej do chwili podziału majątku wspólnego może nastąpić tylko na żądanie uczestnika postępowania; roszczenia takie mają przy tym charakter stricte procesowy, co oznacza – poza przyjęciem, że ewentualne braki w tym zakresie podlegają uzupełnieniu w trybie art. 130 k.p.c. oraz że sąd powinien ustosunkować się do zgłoszonych roszczeń tak, jak w procesie, czyli uwzględniając je lub oddalając w całości lub w części w sentencji postanowienia – że przy rozstrzyganiu o roszczeniach z takiego właśnie tytułu należy stosować reguły rządzące postępowaniem dowodowym, symptomatyczne dla procesu.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten rozstrzyga zatem o tym, na kim, w razie sporu między stronami stosunku cywilnoprawnego, spoczywa obowiązek udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Pozostaje on w ścisłym związku i tłumaczony jest w powiązaniu z przepisami kodeksu postępowania cywilnego normującymi reguły dowodzenia. W wyroku z dnia 9 stycznia 2001 r. (II CKN 1194/00, LEX nr 52375) Sąd Najwyższy wskazał, iż w procesie cywilnym strony mają obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Ponadto w myśl art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Do momentu udowodnienia faktów będących podstawą żądania ciężar dowodu z reguły spoczywa na powodzie.

W opinii Sądu przy rozstrzyganiu o roszczeniach z tytułu spłaconych długów w czasie od chwili ustania wspólności ustawowej do chwili podziału majątku wspólnego zastosowanie mieć też będzie regulacja z art. 321 § 1 k.p.c.

W piśmie procesowym opatrzonym datą 31 sierpnia 2015 r. ustanowiony przez wnioskodawczynię wykwalifikowany pełnomocnik domagał się również rozliczenia w niniejszym postępowaniu poniesionych przez mocodawczynię wydatków, związanych z utrzymaniem lokalu opisanego szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia, rozliczenia spłaconego przez nią w okresie między ustaniem wspólności a dokonaniem podziału majątku wspólnego długu, obciążającego lokal opisany szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia, a nadto rozliczenia dokonanej przez nią spłaty zadłużenia hipotecznego; twierdziła przy tym, że dochodzi ostatecznie z tego tytułu od uczestnika postępowania kwoty 13.398,40 zł (zob.: pismo procesowe pełnomocnika wnioskodawczyni z dnia 31 sierpnia 2015 r. – k. 172).

Tak więc w zakresie zgłoszonego przez wnioskodawczynię roszczenia z tytułu spłaconych długów w czasie od chwili ustania wspólności ustawowej do chwili podziału majątku wspólnego wartość przedmiotu sporu wyraża kwota 13.398,40 zł.

Uważna analiza pisma procesowego pełnomocnika wnioskodawczyni z dnia 31 sierpnia 2015 r. i załączonego do tegoż zaświadczenia pochodzącego ze Spółdzielni w K. „(...)”, wystawionego w dniu 19 sierpnia 2015 r. (k. 173) prowadzi do konkluzji, że w zakresie zgłoszonego w tym piśmie żądania zapłaty przez uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwoty 13.398,40 zł mieści się żądanie zwrotu długu obciążającego wspólny lokal mieszkalny, wynikający z konieczności utrzymania tego lokalu – w wysokości 8.782,40 zł oraz żądanie rozliczenia wydatków związanych z utrzymaniem lokalu opisanego szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia, poniesionych przez K. B. ze swojego majątku osobistego – w wysokości 4.616,00 zł (co po zsumowaniu da właśnie kwotę 13.398,40 zł); tym samym w zakresie zgłoszonego w tym piśmie żądania zapłaty nie mieści się kwota 3.200,00 zł, czyli kwota zadłużenia wynikającego z tytułu niezapłaconej części ceny za lokal mieszkalny wraz z odsetkami, zabezpieczonego przeszłości hipoteką ustawową zwykłą, spłaconego następnie przez wnioskodawczynię.

Dlatego też z uwagi na wymagania art. 321 § 1 k.p.c. Sąd w punkcie III sentencji postanowienia ustalił, że wnioskodawczyni K. B. poniosła ze swojego majątku osobistego wydatki związane z utrzymaniem lokalu opisanego

szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia – w wysokości 4.616,00 zł, zaś w punkcie IV sentencji postanowienia – że wnioskodawczyni K. B. spłaciła ze swojego majątku osobistego dług obciążający lokal opisany szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia – w wysokości 8.782,40 zł, po czym w punkcie VII sentencji postanowienia tytułem rozliczenia poniesionych przez wnioskodawczynię K. B. wydatków, związanych z utrzymaniem lokalu opisanego szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia, oraz tytułem rozliczenia długu spłaconego przez wnioskodawczynię K. B., obciążającego lokal opisany szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia, zasądził od uczestnika postępowania B. B. (1) na rzecz wnioskodawczyni K. B. kwotę 6.699,20 zł, czyli kwotę odpowiadającą połowie wartości udowodnionych przez wnioskodawczynię, spłaconych przez nią w czasie od chwili ustania wspólności ustawowej do chwili podziału majątku wspólnego z majątku osobistego długów.

Orzekając w tej mierze Sąd miał świadomość, że część tych wydatków ma charakter ściśle osobisty, związany z posiadaniem wspólnego lokalu przez uczestnika postępowania (opłaty związane z dostawą zimnej i ciepłej wody do celów higienicznych, odpłaty związane z odbiorem nieczystości stałych i płynnych, opłaty za dostarczoną energię elektryczną), zaś część jest generowana przez ten lokal niezależnie od stanu posiadania tegoż (koszty zarządu nieruchomością wspólną, na które mogą składać się w szczególności: wydatki na remonty i bieżącą konserwację, opłaty za dostawę energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody w części dotyczącej nieruchomości wspólnej, ubezpieczenia, podatki i inne opłaty publicznoprawne, wydatki na utrzymanie porządku i czystości, czy wynagrodzenie członków zarządu lub zarządcy; opłaty za dostarczoną energię cieplną).

Jak już Sąd wskazał, zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Tak więc to na wnioskodawczyni spoczywał ciężar udowodnienia, że wszystkie wydatki związane z utrzymaniem lokalu opisanego szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia, które powstały w okresie między ustaniem wspólności a dokonaniem podziału majątku wspólnego (zob. uzasadnienie pisma procesowego pełnomocnika wnioskodawczyni z dnia 31 sierpnia 2015 r., w którym został oznaczony przedział czasowy zgłoszonego żądania rozliczenia spłaconych długów w czasie od chwili ustania wspólności ustawowej do chwili podziału majątku wspólnego), posłużyły do spłaty zadłużenia o charakterze ściśle osobistym, wynikającego z posiadania wspólnego lokalu jedynie przez uczestnika postępowania – czego jednak wnioskodawczyni, reprezentowana przez wykwalifikowanego pełnomocnika nie uczyniła.

Dlatego też Sąd w punkcie VII sentencji postanowienia tytułem rozliczenia poniesionych przez wnioskodawczynię K. B. wydatków, związanych z utrzymaniem lokalu opisanego szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia, oraz tytułem rozliczenia długu spłaconego przez wnioskodawczynię K. B., obciążającego lokal opisany szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia, zasądził od uczestnika postępowania B. B. (1) na rzecz wnioskodawczyni K. B. kwotę 6.699,20 zł, czyli kwotę odpowiadającą połowie wartości udowodnionych przez wnioskodawczynię, spłaconych przez nią w czasie od chwili ustania wspólności ustawowej do chwili podziału majątku wspólnego z majątku osobistego długów.

Z uwagi na oznaczony już wyżej charakter tego roszczenia (roszczenie to nie wchodzi w skład majątku wspólnego małżonków) i podstawę prawną rozstrzygnięcia w tej mierze (odpowiednio stosowany art. 207 k.c.), Sąd nie znalazł podstaw do orzekania o zasadności tego żądania przy uwzględnieniu skutków dokonanej zmiany stosunku prawnego wynikającego z art. 43 § 1 k.r.o., polegającej odstąpieniu od równych udziałach małżonków w majątku wspólnym ukształtowaniu tego stosunku w odmienny sposób, tj. przez przyznanie małżonkom nierównych udziałów (art. 50¹ k.r.o. – wedle którego w razie ustania wspólności, udziały małżonków są równe, chyba że umowa majątkowa małżeńska stanowi inaczej).

Sąd nie znalazł przy tym podstaw do postulowanego przez pełnomocnika wnioskodawczyni w piśmie procesowym z dnia 31 sierpnia 2015 r. potrącenia należności z tytułu zasądzonej od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania spłaty (w punkcie VI sentencji postanowienia) z należnością zasądzoną od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni z tytułu rozliczenia poniesionych przez wnioskodawczynię K. B. wydatków, związanych

z utrzymaniem lokalu opisanego szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia, oraz z tytułu rozliczenia długu spłaconego przez wnioskodawczynię K. B., obciążającego lokal opisany szczegółowo w punkcie I sentencji postanowienia (w punkcie VII sentencji postanowienia). Na przeszkodzie takiemu procedowaniu stoi przede wszystkim odmienny, oznaczony już wyżej przez Sąd charakter obu roszczeń. Jednocześnie nie ma, w ocenie Sądu, żadnych przeszkód, by takiego potrącenie dokonać poza niniejszym postępowaniem (art. 498 i n. k.c.).

. Rozstrzygnięcie zamieszczone w punkcie VIII sentencji postanowienia znajduje podstawę w przepisie art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c. i w zw. z art. 624 zdanie pierwsze i drugie k.p.c.

O kosztach sądowych Sąd orzekł w oparciu o przepis z art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r., poz. 1025 z późn. zm.) – w punktach X i XI sentencji postanowienia – mając przy tym na uwadze, że w sprawach tzw. działowych (a więc i w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej) nie zachodzi przewidziana w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. sprzeczność interesów tych uczestników, którzy domagają się podziału, niezależnie od tego, jaki sposób podziału postulują i jakie wnioski składają w tym względzie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2010 r., III CZ 46/10, OSNC 2011/7-8/88, Biul.SN 2011/1/12). B. B. (1) w toku niniejszego postępowania nie postępował również w sposób niesumienny czy oczywiście niewłaściwy.

Z uwagi na powyższe Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od zasady ogólnej wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c. (z treści całego art. 520 k.p.c. wynika, że ustawodawca zakłada, iż w zasadzie uczestnicy postępowania są w tym samym stopniu zainteresowani jego wynikiem, a orzeczenie sądu udziela ochrony prawnej każdemu z nich).

Wielkość opłaty sądowej od wniosku Sąd ustalił na podstawie regulacji z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Wydatki w przedmiotowej sprawie Sąd ustalił na kwotę 983,08 zł, przy czym w ich skład wchodziły wyłącznie wydatki związane z przeprowadzonym przez Sąd dowodem z opinii biegłego sądowego stosownej specjalności.

Na tej samej zasadzie Sąd orzekł o zasadności wniosku wnioskodawczyni o zasądzenie na jej rzecz od uczestnika postępowania kosztów postępowania – w punkcie XII sentencji postanowienia.